

نشریه الکترونیکی هدایت

www.hadinews.ir

کanal معیار در روپیکا @meyar_pb کanal معیار در سروش @meyar_pb

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سازمان بسیج مستضعفین

نشریه هدایت / شماره ۷ / مرداد ۱۴۰۱

ایمان به وعده نصرت و یاری الهی

بصیرت حسینی و مؤلفه‌ها و موانع آن

بصیرت به معنای روش‌بینی و روش‌دلی است. بصیرت، بینشی برآمده از شناخت صحیح و دقیق، همراه با ایمان و باور یقینی است. بصیرت زمانی که با حرکت ماندگار امام حسین (ع) و نهضت عاشورا پیوند می‌خورد از حیث کمی و کیفی جهش معنایی پیدا می‌کند و بعد گستره و عمیقی را به ذهن متبار خواهد ساخت. در عصر کنونی که باران شببه و شایعه و جنگ نرم و جنگ روایتها می‌رود تا جغرافیای ذهن و فضای اندیشه را تسخیر نماید نیازمند مطالعات شبانه‌روزی و مباحثات لحظه‌ای بالاخص با نسل جوان می‌باشد تا در جنگ ترکیبی (هیبریدی) به‌ویژه جنگ شناختی، جامعه را به مصنوبیت سوق داد.

مؤلفه‌ها و شاخه‌های بصیرت حسینی (ع)

دارا بودن معرفت عمیق و آگاهانه که برای نسل‌های جدید قابل درک و جذاب و متقادع کننده باشد، نخستین مؤلفه‌های بصیرت حسینی (ع) است. نافذالبصیره بودن در تراز حضرت عباس (ع) و حضرت زینب (س) دومین مؤلفه بصیرتی است که هرگز و در هیچ شرایطی از القائلات دشمن و شرایط غبارآلود فتنه‌های آخرالزمان تأثیر نپذیرد و دشمن با هیچ فریب و حریبه‌ای نتواند بر نظام ذهنی و الگوهای رفتاری شخص بصیر نفوذ کند. فداکاری سومین مؤلفه بصیرت حسینی است، امام حسین (ع) از جان خود و خانواده‌اش برای برپاداشتن اسلام گذشت، ما نیز وظیفه داریم حتی جان خود و آبرو و داشته‌های خویش را فدای امام حسین (ع) کنیم، حضور در صحنه مانند نمادهای اجتماعی حضور از جمله شرکت در پیاده‌روی اربعین و اجتماعات مذهبی را می‌توان قابل توجه دانست. وظیفه‌شناسی و عمل کردن به وظیفه، پیروی از علم و یقین، امید به آینده، پرهیز از افراط و تفریط، پرهیز از واگرایی نسبت به نظام ولایی و شخص ولی امر، دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی، دارا بودن قدرت تحلیل سیاسی صحیح و داشتن قوه تشخیص مصاديق حق و باطل در هر شرایطی را می‌توان از مهم‌ترین مؤلفه‌ها و شاخه‌های بصیرت حسینی قلمداد نمود.

الزامات بصیرت نافذ

بصیرت نفوذناپذیر و پایدار به طور طبیعی دارای یکسری الزامات می‌باشد که استمرار و خدشهناپذیر بودنش را تضمین خواهد کرد. مانند اینکه بصیرت ما از معرفت عمیق و شناخت یقینی از افکار و عقاید حسینی (ع) نشأت گرفته باشد. معرفت و بصیرت ارتباط ناگسستنی دارند، کسانی که دارای معرفت اما فاقد بصیرت سیاسی باشند ممکن است به شرایطی چون خوارج نهروان و بخش از اهل کوفه و مکه و مدینه معاصر عاشورا گرفتار شوند، بر عکس کسانی که دارای بصیرت سیاسی بالا اما فاقد معرفت دینی

و قرآنی باشند به سرنوشتی چون منافقین خلق و فرقان و امثال آن‌ها دچار شوند. این شاخصه را می‌توان از ارکان اساسی بصیرت دانست.

اهتمام به درس‌ها و عبرت‌های تاریخی، توجه به اولویت‌ها و اصلی‌ترین فرعی کردن مسائل بالاً خصوصی عناصر ایمانی کامل نسبت به فهم و عملیاتی کردن خطاب‌های رهبری حکیم انقلاب اسلامی، انقلابی ماندن، هوشیاری و درصحته ماندن در بستر فتنه‌ها، میدان‌داری و پیش‌تازی در قامت خواص و نخبگان جبهه حق که هرگز مجذوب دنیا نشده باشند، از الزامات انکارناپذیر بصیرت حسینی (ع) هستند. همچنین از لوازم بصیرت باید زیرکی و فطانت دانست، منظور از اجتماع بصیر اجتماعی است که علاوه بر چشم سر چشم دلش نیز بینا باشد گره‌های کور مشکلات خود را پیدا کرده و راه گشودن آن را می‌داند دوستان و دشمنان خود را می‌شناسد، به ضعف‌های خویش آشنا و راه درمانش را می‌داند، جریان‌های سیاسی و فرهنگ‌ساز و ارتباط آنان را با ارباب دین و دنیا می‌شناسد، رابطه زر و زور و تزویر را درک می‌کند. نسبت به علائم نفاق و صداقت و عناد شناخت کامل دارد.

موانع، آسیب‌ها و چالش‌های بصیرت

مقام معظم رهبری در این خصوص در توصیه‌ای به جوانان و بسیجیان فرمود: «جوانان عزیز، بسیجیان عزیز هر جای کشور که هستید این بصیرت را روزبه‌روز زیاد کنید. نگذارید بعضی از نیازهای مادی و مسائل کوچک، جلوی بصیرت‌ها را بگیرد». (۷۱/۸/۲۷) بنابراین دل‌بستگی به مظاهر دنیا و مادیات مانع بصیرت حسینی (ع) است، یاران آن حضرت از دنیا عبور کرده بودند که توانستند جاودان شوند و به حیات طیبه نائل گردند. دو خطر مهم که همواره ما را تهدید می‌کند این است که در عملکرد خود، گرفتار غرور و یا سستی شویم. سطحی‌نگری از موافع و مخاطرات بصیرت است، شخص بصیر باید فراتر از ظواهر به عمق پدیده‌ها و شخصیت‌ها نفوذ کند و حقایق و واقعیات را به‌طور عمیق درک نماید.

فتنه گون بودن فضای جامعه و درهم‌آمیخته شدن حق و باطل از موافع و آسیب‌های بصیرت است و شخص بصیر نه تنها از خود بلکه باید از جامعه چنین فضایی را برطرف سازد. دخیل نمودن ذهنیت‌های کاذب، خودخواهی‌ها و منفعت‌طلبی‌ها آسیب دیگری است که گاه ذهن انسان را قفل خواهد کرد و از درک حقایق بازمی‌دارد. تأثیرپذیری از سخنان و رفتار مخالفت آمیز دیگران نیز می‌تواند افراد را از ادامه مسیر حق بازدارد. در وصیت امیرالمؤمنین علی (ع) خطاب به امام حسن (ع) آمده است: «وَجَاهِدُ فِي اللّٰهِ حَقًّا جِهَادِ وَلَا تَأْخُذْ كَ فِي اللّٰهِ لَوْمَةً لَائِمٍ»: در راه خدا آن‌طور که شایسته است جهاد کن، و سرزنش هیچ سرزنش‌کننده‌ای تو را از راه خدا باز ندارد». (نهج‌البلاغه، نامه ۳۱)

راهبردها و راهکارهای تولید بصیرت و عمق‌بخشی آن

تقویت صبر و استقامت بر ایمان و پیامدهای دفاع از آن، رعایت تقوای الهی، امیرالمؤمنین در خطبه ۱۹۸ نهج‌البلاغه فرمودند: «قطعاً تقووا و ترس از خدا، داروی بیماری دل‌ها و عامل روشنایی قلب‌ها است». شناسایی دشمن و تقویت دشمن‌شناسی خود و دیگران، جهاد تبیین با نگاه عمیقی که رهبر حکیم انقلاب مطرح کردند که هر فرد مانند شمعی پیرامون خود را روشن سازد و این‌که جهاد تبیین را واجب عینی بر هر فرد دانستند. این مهم زمانی حساس‌تر خواهد بود که بدانیم در زمان دفاع مقدس حضور در جبهه واجب کفایی بود. گام دیگر در مقابله با ترفندهای دشمنان، شناسایی کارشناسان و مدیران و عناصر نفوذی دشمن در داخل جامعه اسلامی است. گام دیگر برای مقابله با دشمن و انجام یک دفاع موفق، شناخت انگیزه دشمنی است. باید مدیریت دفاع را در پیش گرفت و شیوه مبارزه با دشمن را طراحی کرد. دیگر عامل بصیر شدن مطالعه تاریخ و عبرت گرفتن از سرنوشت عوام و خواص در جوامع مختلف و پرهیز از اشتباهات گذشتگان است. عامل مهم دیگر به دست آوردن قدرت تشخیص حق از باطل و جریان شناسی سیاسی و تقویت قدرت تحلیل سیاسی و جبهه شناسی است. در هر مرحله باید تمام توجه و جهت ذهنی را به بیان و بنان رهبری حکیم انقلاب و ولی امر مسلمین متمرکز نمود تا از انحراف و التقطاط مصون ماند و جامعه را نیز بتوان به راه صواب رهنمایی ساخت.